

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Аделина Миланова
ИИИ – БАН

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките” във ВСУ „Черноризец Храбър“

Научна специалност: Политическа икономика

Професионално направление 3.8 Икономика

Автор на дисертационния труд: Артур Кухчински

Тема на дисертационния труд: Организация и функциониране на финансовата система на институционалната бизнес среда в Полша за подпомагане на развитието на предприятията

Информация за докторанта: Артур Кухчински е роден през 1986г. в Килце, Полша. През 2015г. получава докторска степен от Университет Висла във Варшава. Авторът на дисертацията е декан на Института по икономически науки към Старополското висше училище в Келце.

Изпълнение на изискванията за получаване на научната степен „доктор на науките“: От приложените наукометрични данни е видно, че кандидатът покрива количествените и качествените изисквания. Минималните национални изисквания за кандидатстване и получаване на научната степен са категорично изпълнени.

Обща характеристика и научна оценка на представения труд:

Представеният дисертационен труд обхваща 277 страници и се състои от увод, четири глави, заключение, библиография и приложения. Библиографията се състои от 383 статии, на полски и английски език. Прави впечатление фактът, че от цитираните книги и статии, не повече от 10% са на чужди автори, преобладаващата част са на полски учени,

занимаващи се в конкретната област. Автоцитирането се изразява в 1 /една/ статия и 2 /две/ книги.

Дисертационният труд е оригинално изследване, мащабът на изследване е национален, но адресира важен и съществен проблем, особено за икономиките, преминаващи или преминали през преход. В този смисъл, дисертационният труд отразява предизвикателствата в динамичната среда и е безспорно актуално и необходимо изследване. Това проучване би имало голям обществен резонанс, тъй като както подчертава и самият автор, това е първият дисертационен труд, в който се анализира проблемът за функционирането на сектора на МСП и неговото финансиране чрез институциите за насърчаване на бизнес средата в Полша. По отношение на оригиналността на приносите – предложени са различни решения, някои от които вече са анализирани и обсъждани. Тази констатация сама по себе си е доказателство за актуалността и важните послания на дисертационния труд, а в този контекст, безспорна е и неговата дисертабилност.

Научната цел и изследователският проблем са формулирани коректно, като целта е разделена и на подцели. Съответно, изследователският проблем е фокусиран върху анализа на ролята на институциите за насърчаване на бизнес средата, включително влиянието на техните отделни инструменти, върху дейността на МСП. Позитивно впечатление прави решението на дисертанта да представи схема на използваната изследователска процедура (с.7-8). Всяка глава завършва с резюмирани изводи, което е положителен момент в цялостната структура на изследването и доказва уменията на автора за структуриране и организиране на мисълта. Научният анализ показва, че

докторантът притежава сериозни и задълбочени познания в съответната област, с анализа на която се е ангажирал. Акцентира се върху избрани аспекти, свързани с функционирането на микро-, малките и средните предприятия в Полша, свидетелстващи за експертизата на автора и способността му за добра организация на идеите и адекватното им структуриране. На с.21 например се представя много успешна таблица, относно резюмираните характеристики на МСП, като собствена разработка на основата на проучване на коректно цитирани материали. Интересна е съпоставката с други страни, по отношение на ВП от 2017г., което поражда въпроси относно причините за състоянието на иновативността в полската икономика. Във втора глава се анализират институциите за насърчаване на бизнес средата, чиято дейност е насочена към подпомагане на развитието на сектора на МСП. Представен е многостранен преглед на определения, класификации, като особено ценно е представянето на с.98 на стратегическите документи за развитието на тези структури, съпроводени от много добър анализ на съответните документи. Трета глава се откроява със задълбочен анализ на четири вида институции, предлагащи финансиране. Авторът доказва своята теза, че финансовите институции за насърчаване на бизнес средата са алтернатива (особено на банките) и са един от начините за решаване на проблема с достъпа до капитал. Особено интересна е частта относно ролята и статута на бизнес ангелите, като относително по-нова форма на институция. Отново прави впечатление умението на автора да систематизира прецизно информацията и да я анализира, напр. с.141. Четвърта глава ни представя същинското авторово проучване. Формулирани са главни

хипотези и подхипотези, обоснован е методологията, и въпреки някои оспорвания в литературата, конкретно по отношение на използвания CAWI, този метод е отлично обоснован от автора на проучването, като са посочени коректно положителните и отрицателните му страни (с. 184-185). Анализът е комплексен, прецизно са използвани методите и коректно са представени резултатите (с. 219, 224, 225). Авторът доказва наличието на собствена позиция и визия и чрез систематизирането на конкретни препоръки, адресирани към МСП.

Заклучението е добре систематизирано и фокусирано, но има някои известни повторения с написаното в Трета глава.

Оценка на научните и научно-приложните приноси: Разработеният дисертационен труд е актуален и дисертабилен. Дисертантът е формулирал добре своите приноси, структурирайки ги като теоретични, методологични и практически, което е поредното доказателство за умението му експертно да осмисли идеите и тезите си, аналитично да интерпретира различни постановки. Авторефератът отразява прецизно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Критични бележки, препоръки и въпроси: Критичните ми препоръки са по-скоро продиктувани от мащабността и задълбочения анализ и би следвало да се приемат като колегиални предложения и насоки, а не като конкретни забележки.

1. По отношение на измерването на иновативността и относно анализа на вътрешните и външните бариери пред растежа на предприятията - с.50-51 - ако се приеме, че влияние оказва социокултурният контекст как би тълкувал дисертантът този род концептуализиране на причините и обстоятелствата.

2. В заглавието на дисертационния труд се говори принципно за предприятия, а в текста се визират и обосновават като обект на изследването МСП, което на пръв поглед може да създаде известно недоразумение.
3. С оглед на демонстрираните аналитичност, организираност и професионализъм, бих препоръчала по-интензивна публикационна дейност в престижни световни списания с висок IF и/или IR.

Заключение: Предвид актуалността и дисертабилността на избраната тема, задълбочените познания и умения за аргументиран анализ на проблематиката, отлично формулираните и защитени научни цели и задачи, убедено препоръчвам на членовете на научното жури да присъдят научната степен "доктор на науките" на Артур Кухчински.

София
27.10.2022г.

доц. д-р Аделина Миланова
член на Научното жури
/съгл. Заповед 617/28.09.2022г./